

Strategi- og handlingsplan 2025-2028

«For en levende jord»

INNHold

DEL I – GENERELT	3
DEL II - STRATEGIPLANEN 2025-2028	5
FORENINGENS VISJON	5
STRATEGISKE OMRÅDER FOR PERIODEN 2025-2028	6
1. SAMARBEID MED GÅRDENE (Inkl. VEILEDNING OG UTVIKLING)	6
2. FORMIDLING OG KOMMUNIKASJON	6
3. UTDANNING – NY GENERASJON INN I LANDBRUKET	7
4. FORENINGSARBEID.....	7
DEL III - HANDLINGSPLAN MED TILTAK FOR IMPLEMENTERING AV STRATEGIEN 2025-2028	8
1. Samarbeid med gårdene (inkl. veiledning og utvikling).....	8
2. Formidling og kommunikasjon, inkludert forskningsresultater og dialog med forbrukere	8
3. Utdanning - Ny generasjon inn i landbruket	9
4. Foreningsarbeid.....	10

DEL I – GENERELT

INNLEDNING

Strategiplanen skal synliggjøre foreningens oppgaver og legge grunnlaget for prioriteringer innenfor tilgjengelige ressurser. Den skal ikke bare fungere som et styringsdokument, men også kunne brukes ved søknader til offentlige institusjoner og stiftelser.

Foreningens hovedfokus er bonden, medlemmene og forbrukerne. Livet på gårdene er sentralt i foreningens arbeid.

BIOLOGISK-DYNAMISK FORENING

Biologisk-dynamisk Forening er del av et internasjonalt nettverk. Globalt vokser interessen for biodynamisk landbruk, spesielt i Asia og Sør-Amerika, og denne utviklingen merkes også i Norge. Et viktig mål for foreningen er å tilby veiledning til etablerte bønder og til nye bønder som vil legge om til biodynamisk drift.

Biodynamisk landbruk: en løsning på dagens utfordringer?

Moderne matproduksjon er ofte frikoblet fra naturlige økosystemer, noe som påvirker miljø, jordfruktbarhet, matsmak, klima, og ernæringskvalitet. Biodynamisk landbruk tar utgangspunkt i livsprosesser og bygger på observasjon av naturens samspill. Metoden stammer fra Rudolf Steiners landbrukskurs, utviklet som en respons på de kjemiske metodene innført på 1800-tallet.

Biodynamisk landbruk er den eldste økologiske metoden og er vitenskapsbasert, helhetlig og regenerativ. Målet er å skape selvberende kretsløpsgårder som produserer mat av høy ernæringsmessig kvalitet.

Av eksempelgårder i Norge kan nevnes Alm Østre og Fokhol gård i Stange, Ommang Søndre på Løten og Bergsmyrene gård i Kana. Disse fire biodynamiske gårdene produserer bl.a grønnsaker, meieriprodukter, brød og kjøtt og fikk tildelt Debioprisen i 2024. Frøfimaet Solhatt.no produserer også biodynamiske frø og bevarer norske grønnsakssorter. Speltproduksjonen i Norden er et resultat av biodynamisk bevaringsarbeid. Foreningen bidrar med kunnskap om dyrehold og etikk, samtidig som den samarbeider med institusjoner, organisasjoner og forskningsmiljøer. Med økt interesse og arbeidsomfang er det behov for flere menneskelige og økonomiske ressurser.

DEMETER INTERNATIONAL BFDI

Demeter International har globalt ansvar for sertifisering og distribusjon av biodynamiske produkter. Biologisk-dynamisk Forening forvalter dette ansvaret i Norge.

DEMETER-VAREMERKET OG SERTIFISERING

Demeter-virksomheten i Norge bygger på tregreningsprinsippet:

- **Kulturell og organisatorisk virksomhet** (Biologisk-dynamisk Forening)
- **Økonomisk virksomhet** (Demeter Norge)
- **Rettslige interesser** (RVUD Regelverksutvalget)

Demeter Norge organiserer økonomiske aktører som møller, butikker, bønder og markeder. Regelverksutvalget sikrer at standardene er oppdatert i henhold til internasjonale krav.

VEILEDNINGSTJENESTEN

Foreningen tilbyr veiledning til etablerte gårder og nye gårder som vil legge om til biodynamisk drift. Dette inkluderer besøk, oppfølging og sertifiseringsstøtte.

BIODYNAMISKE PREPARATER

De biodynamiske preparatene, inspirert av Rudolf Steiners landbrukskurs, består av plante-, dyre- og mineralbaserte substanser. De brukes for å styrke jordens fruktbarhet og plantenes helse. Preparatene kan kjøpes via foreningens nettbutikk.

KURS OG FAGSEMINARER

Foreningen arrangerer kurs innen; preparatproduksjon, frukt- og bær dyrking, birøkt, frø dyrking og -foredling, kompostering, dyrevelferd, melkebearbeiding og bruk av såkalender.

UTDANNING OG BINGN

Biodynamisk Initiativ for den Nye Generasjonen Norden (BINGN) ble startet i 2014 og tilbyr en treårig praksisbasert utdanning innen biodynamisk landbruk. Programmet kobler sammen bønder, forskningsinstitutter og internasjonale samarbeidspartnere. I 2024 feiret BINGN 10 år.

KOMMUNIKASJON OG MEDIER

- **HERBA** er foreningens medlemsmagasin som formidler kunnskap om biodynamisk jordbruk, ernæring og kultur.
- **HERBALINE** er et nyhetsbrev som publiseres 11 ganger årlig med aktuelle temaer og arrangementer.
- **Nettside og sosiale medier** brukes til informasjon og markedsføring.
- **Nettbutikken** selger medlemskap, bøker og preparater

SAMARBEID OG POLITISK PÅVIRKNING

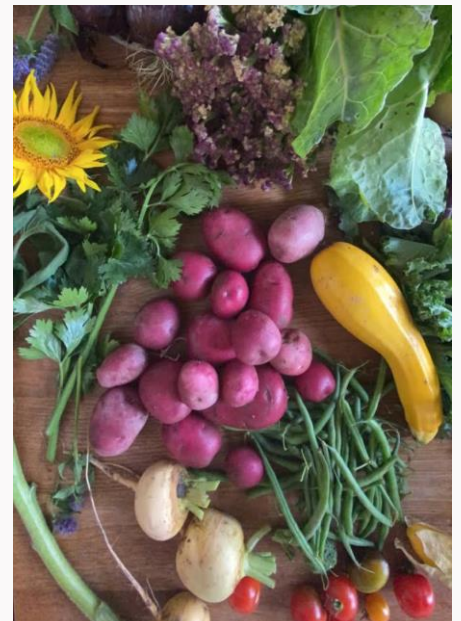
Foreningen samarbeider med organisasjoner som Økologisk Norge, Debio, Bondens marked og Steinerskolene. Den deltar i utvalg som Regelverksutvalget for økologisk landbruk, GMO-nettverket og Norsk Økologisk Kontaktforum (NØK). Foreningen er i dialog med myndigheter som Landbruksdirektoratet og Landbruks- og matdepartementet.

FINANSIERING

Foreningen mottar støtte fra private stiftelser som Eckbos Legat, Berlefondet og Rudolf Steinerstiftelsen, samt fylkeskommuner. Etter tapet av statlig organisasjonsstøtte jobbes det aktivt med alternative finansieringskilder.

ORGANISASJON

Foreningen har et styre med fem medlemmer og en daglig leder i 50% stilling. I 2025 hadde foreningen 385 medlemmer. Kontor og boklager er lokalisert på House of Consciousness i Oslo. Foreningens arbeid utføres av daglig leder, styret, prosjektledere og arbeidsgrupper. Årsmøtet er øverste beslutningsorgan.

DEL II - STRATEGIPLANEN 2025-2028

Norge har gode forutsetninger for biologisk-dynamisk landbruk. Det har vært drevet biologisk-dynamisk gjennom over 80 år, og det finnes erfaringer fra ulike deler av landet. De fleste produksjonene befinner seg i områder med gode landbruksvilkår, som f.eks. i Hamar/Lillehammer regionen, Ringerike/Hadeland-området, Trøndelag og Vestfold. Norges nordligste biodynamisk gård ligger i Lofoten.

For de nærmeste fire årene er det nødvendig å ta noen nye grep og ta i bruk nye verktøy. Viktige prioriteringer er gårdsamarbeidet og å få nye krefter inn i det biodynamiske landbruket. Vi står overfor et generasjonsskifte på flere av gårdene.

Videre er kommunikasjon og formidling av forskningsresultater fra det biodynamiske landbruket et viktig satsingsområde for den neste strategiperioden. For å kunne nå ut til et bredere publikum, vil vi fokusere på undervisningsfilmer og tematiske filmer, synliggjøre forskningen som finnes og bli en tydeligere stemme i samfunnsdebatten rundt klima, jordfruktbarhet og regenerativt landbruk.

Strategiplanen vil bidra til en felles bevissthet, et personlig eierskap og ansvar for de oppgavene foreningen vedtar å arbeide med.

Den vil skape en felles oppfattelse av oppgavens innhold og sammenheng. Den vil legge grunnlaget for prioriteringer innenfor de rammer foreningen har til rådighet.

Den ønsker å gi foreningen en tydelig profil både innad og utad, og danne grunnlag for arbeidet med å finansiere virksomheten.

Strategi- og handlingsplanen er en beskrivelse av de oppgavene foreningen arbeider med og foreningens mål for framtiden. Med utgangspunkt i Strategi- og handlingsplanen skal styret, daglig leder og arbeidsgruppene arbeide for å utvikle foreningen og styrke virksomheten. Planen er dynamisk og skal evalueres og justeres årlig i forbindelse med årsmøtet.

FORENINGENS VISJON

«Biologisk – dynamisk Forening skal være en tydelig og viktig bidragsyter til å videreutvikle et bærekraftig landbruk i Norge – både økologisk, økonomisk og sosialt»

STRATEGISKE OMRÅDER FOR PERIODEN 2025-2028

Følgende tre strategiske områder (blå) ble identifisert som prioriteringer på foreningsdagen i februar 2024 på Fokhol. Disse vil danne rammen for den nye strategiplanen 2025-28. En solid, veldreven forening og et velfungerende styre er en forutsetning for at strategien kan konkretiseres og implementeres. Derfor vil strategiplanen også inneholde tiltak for foreningens arbeid innad (grønn).

1. SAMARBEID MED GÅRDENE (Inkl. VEILEDNING OG UTVIKLING)

Det finnes 17 biodynamiske gårder i Norge, og mange har tatt nye skritt de siste årene, spesielt når det gjelder synlighet, distribusjonskanaler og kulturell profil. Foreningen vil styrke kontakten med og mellom gårdene for å understøtte videreutviklingen av biodynamisk jordbruk. Både erfarne bønder og nybegynnere har stort utbytte av erfaringsdeling og veiledning. Det er også økende interesse fra gårdsbruk som ønsker å implementere biodynamiske metoder uten å tilfredsstille alle Demeter-standardene.

Vi vil:

- Utvikle, styrke og fasilitere samarbeidet mellom gårdene.
- Styrke kommunikasjonen mellom gårdene og foreningen.
- Utvide veiledningstjenesten for etablerte biodynamiske gårder og nye gårder som vil legge om til biodynamisk drift.

2. FORMIDLING OG KOMMUNIKASJON

Flere blir opptatt av matkvalitet og ønsker mer kunnskap om biodynamisk jordbruk og hvor de kan kjøpe biodynamiske varer. Det trengs mer informasjonsarbeid, inkludert tilgjengeliggjøring av forskningsresultater. Digitale plattformer som webinarer, sosiale medier og kortfilmer er viktige kanaler for denne formidlingen.

Vi vil:

- Forbedre nettsidene med mer informasjon, oversikter over Demeter-produkter og et tjenestetorg for medlemmene.
- Øke bruken av digitale plattformer gjennom webinarer, kunnskapsfilmer og digitale kurs.
- Formidle forskningsresultater om biodynamisk landbruk på nasjonalt og internasjonalt nivå.

3. UTDANNING – NY GENERASJON INN I LANDBRUKET

Nye mennesker, samarbeidsformer og arenaer for unge økologiske og biodynamiske bønder kan gi ny kraft til biodynamisk landbruk. Dette kan føre til nye driftsmodeller, samarbeid mellom produsenter og forbrukere, og videreutvikling av biodynamiske metoder innen regenerativt landbruk, produktutvikling og kulturformidling.

Vi vil:

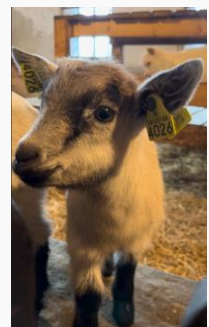
- Bidra til trygge og gode generasjonsskifter på biodynamiske gårder.
- Utdanne flere biodynamiske bønder og gartnere.
- Legge til rette for en arena hvor unge bønder kan møtes og samarbeide.

4. FORENINGSARBEID

Foreningen er en frivillig organisasjon avhengig av medlemsinntekter og ekstern støtte. For å sikre langsiktig drift må vi styrke nettverkene våre, søke nye finansieringskilder og samarbeide med relevante organisasjoner. Demeter-merket er et viktig kvalitetsstempel, men det trengs mer bevissthet rundt hva det innebærer.

Vi vil:

- Søke nye finansieringskilder og prosjektsamarbeid med stiftelser og fylkeskommuner.
- Styrke samarbeidet med andre organisasjoner innen økologisk og biodynamisk landbruk.
- Markedsføre Demeter-merket og tilrettelegge for gode salgskanaler gjennom avtaler med gårder, importører, butikker og grossister.

DEL III - HANDLINGSPLAN MED TILTAK FOR IMPLEMENTERING AV STRATEGIEN 2025-2028

Denne handlingsplanen legger grunnlaget for en styrket satsing på samarbeid, formidling, utdanning og foreningsarbeid i biodynamisk landbruk. Planen er fordelt over fire år, med hovedvekt på tiltak i 2025 og 2026 for å skape momentum og sikre at langsiktige initiativer får fotfeste.

1. Samarbeid med gårdene (inkl. veiledning og utvikling)

Et sterkt bondenettverk er avgjørende for å fremme biodynamisk landbruk. Samarbeid og kunnskapsdeling mellom nye og erfarne bønder styrker fellesskapet og utvikler bransjen.

2025

- **1.1** Organisere regionale/lokale bondemøter (fysiske og digitale) for erfaringsutveksling.
- **1.2** Etablere regionale bondegrupper for gårdsbesøk og samtaler.
- **1.3** Opprette en lukket SoMe-gruppe for deling av erfaringer, spørsmål og ressurser.
- **1.4** Biodynamisk forening deltar på regionale bondemøter for å støtte nettverksbygging.
- **1.5** Styrke markedsføringen av biodynamiske gårder gjennom nyhetsbrev, SoMe og nettsider.

2026

- Evaluere og videreutvikle bondegruppene basert på erfaringer fra 2025.
- Utvide den digitale plattformen med mer interaktivt innhold.
- Etablere samarbeid med andre økologiske organisasjoner for ytterligere synlighet.

2027-2028

- Opprettholde og justere tiltakene etter evaluering.
- Utforske nye kommunikasjonskanaler for ytterligere rekkevidde.

2. Formidling og kommunikasjon, inkludert forskningsresultater og dialog med forbrukere

Synlighet og kunnskapsformidling er essensielt for å øke forståelsen for biodynamisk landbruk og styrke forbrukertilliten.

2025

- **2.1/3.3** Avholde seminarer/kurs for både nybegynnere og erfarne bønder.
- **2.2** Styrke SoMe-tilstedeværelsen med innhold som forklarer biodynamisk landbruk.

- **2.3** Gjøre forskningsresultater mer synlige på SoMe og nettsider.
- **2.5** Planlegge og søke finansiering (Eckbo) for en markedsføringskampanje og en matfestival med fokus på forskning i samarbeid med Økologisk Norge og andre aktører. Øverland Andelslandbruk har sagt seg villig til å være værtskap. I tillegg/ Alternativt ha en stand på Landbrukets økologikongress 2026 hvor disse forskningsresultatene blir formidlet/ presentert.
- **2.6** Utvikle og distribuere nye hefter/flyers/ posters om biodynamisk landbruk på relevante arenaer.

2026

- Avholde forskningskonferansen/ Stand på Landbrukets økologikongress 2026.
- Publisere forskningsartikler i nasjonale medier.
- Evaluere SoMe-strategien og tilpasse innhold basert på respons.

2027-2028

- Fortsette med formidlingstiltakene basert på tidligere evalueringer.
- Utvide samarbeidet med nordiske land for bedre formidling av forskning.

3. Utdanning - Ny generasjon inn i landbruket

Rekruttering av unge bønder og kompetanseutvikling er avgjørende for biodynamisk landbruks fremtid.

2025

- **3.1** Opprette samarbeid mellom Camphill og BINGN for rekruttering.
- **3.2** Gjøre gårdshjemmesider interaktive i samarbeide med Debio Marked i «Finn.Øko»- prosjektet
- **3.3/2.1** Utvikle et introduksjons- og videregående kurs i biodynamisk landbruk.
- **3.4** Arrangere årlige bondemøter med fokus på rekruttering av unge bønder.

2026

- Evaluere og videreutvikle utdanningstiltakene.
- Integrere kursene i eksisterende landbruksutdanninger.
- Markedsføre biodynamisk landbruk mot yngre målgrupper.

2027-2028

- Opprettholde og videreutvikle utdanningsinitiativene.
- Utvide samarbeidet med utdanningsinstitusjoner for å sikre varig rekruttering.

4. Foreningsarbeid

En sterk organisasjon sikrer utvikling og gjennomføring av biodynamiske initiativer. Foreningens arbeid må styrkes gjennom samarbeid, organisasjonsutvikling og økonomisk bærekraft.

2025

- **4.1** Etablere tettere samarbeid med skandinaviske organisasjoner gjennom møter og erfaringsutveksling.
- **4.2** Engasjere medlemmer til å holde kurs og bidra til HERBA/nyhetsbrev.
- **4.3** Arrangere teambuilding og fysiske styremøter for å styrke samhold.
- **4.4** Sikre et sterkt styre med bred kompetanse innen organisasjonsutvikling, utdanning, Demeter-produksjon, økonomistyring og søknadsskriving.
- **4.6** Øke medlemsrekruttering og søknadsskriving for å styrke foreningens økonomi.
- **4.7** Implementere en forbedret medlemsregisterløsning og vurdere investering i et medlemshåndteringssystem.

2026

- Regelmessige digitale møter med samarbeidspartnere.
- Videreutvikle rollen til HERBA/nyhetsbrev som informasjonskanal.
- Evaluere styrets sammensetning og sikre nødvendig kompetanse.
- Forbedre og effektivisere medlemsregisteret og nettbutikk-løsningen.

2027-2028

- Opprettholde samarbeidet med skandinaviske organisasjoner.
- Videreutvikle foreningens økonomiske strategi.
- Sikre at styret til enhver tid har nødvendig kompetanse og kapasitet.

Denne strategi og -handlingsplan 2025-2028 er en videreføring av foreningens visjon og har blitt utarbeidet på basis av innspill fra medlemmer som deltok på foreningsdagen, av deltakere på bondemøtet, av støttespillere til foreningen, samt av styret og daglig leder.

Tusen takk til alle som har bidratt!

biodynamisk@biodynamisk.no

www.biodynamisk.no